

Finalistki izbora Zlati kamen 2015:

Republika Kostel

- Število prebivalcev (2014): 646
- Proračun (2014): 3.459.549€
- Delež območij NATURA 2000 v občini: 100 odstotkov

Imajo vse: svoje jedi, običaje, festivale, narečje in prebivalcev za dve večji stolpnici v mestu.

Kostel sodi med občine z najmanj prebivalci. Demografska gibanja niso ugodna. Občina je na razvojno ogroženem področju. Vse to so klasični elementi za razvojno zaostalost in letargijo. A v Kostelu te letargije ne zaznamo. Nasprotno, v občini imajo zelo aktivno razvojno politiko in bogat spekter aktivnosti na vseh glavnih področjih. Po relativnih vlaganjih v projekte s trajnostno vsebino je občina, ki je v celoti uvrščena na območje Nature 2000, celo prepričljivo na prvem mestu v Sloveniji. Kostel je vključen v vrsto projektov, pri tem pa se spretno povezuje s sosednjimi občinami v regiji in na Hrvaškem. Kostel je zgleden primer zelo majhne občine, ki je za svojo velikost izjemno aktivna, kar najbolj upošteva načela trajnega raz-

voja in se pri tem močno opira na svojo izrazito kulturno identiteto – to je bogastvo, ki bi se v okviru večje občine skoraj zagotovo izgubilo.

Kostel ima svoj zavod za turizem in podjetniško cono z inkubatorjem. Občina Kostel je nosilec projekta Centri znanj, ki je namenjen turistom, obiskovalcem, turističnim ponudnikom, predvsem turističnim in ekološkim kmetijam iz območja LAS. Projekt prispeva k izboljšanju kvalitete življenja lokalnih prebivalcev in še posebej marginalnih skupin. Opremljeni prostori bodo omogočali tem skupinam vključevanje v različne aktivnosti. Kot osnovno infrastrukturo za podjetniški razvoj so v Kostelu vzpostavili poslovno cono z osnovno infrastrukturo. V občini deluje

Boštjan Ozarič, občina Kostel

Boštjan Ozarič, občina Kostel

polnilnica mineralne vode Costella (ki – mimo grede – redno plačuje koncesijske dajatve).

Kostel deluje izrazito povezovalno: vključuje se v medobčinske projekte, v občini deluje medobčinska uprava za Kostel in sosednjo Osilnico, medobčinski inšpektorat pa si deli z Osilnico in Kočevjem. Občina je (skupaj z 18 drugimi kraji v regiji) vključena v projekt ekoremediacije (načini zaščite in obnove degradiranih okolij s pomočjo naravnih sistemov in procesov). S Hrvati (z mestom Delnice) sodelujejo v ekološkem projektu Zelena lepota. Cilj projekta je zaščita vode na celotnem območju Kolpe. Z občinami v regiji (19 občin) sodeluje tudi pri skupnem razvoju trajnostnega turizma. Drug turistični projekt, pri katerem sodeluje občina, je Svet Kolpe: »projekt celostne turistične ponudbe na obeh straneh državne meje vzdolž gornjega toka reke Kolpe, katerega glavni cilj je oblikovati novi skupen turistični produkt, ki bo omogočal razvoj visoko kakovostnega trajnostno - regenerativnega turizma na podeželju.« Za področje turizma so v občini sicer pripravili posebno razvojno strategijo, ki poudarja »ekološki, zdravilen, sonaraven, sproščujoč«.

V Kostelu prirajajo letno okrog 15 različnih prireditvev. Med temi so: festival etnoglasbe (Etnokostel),

Tamburanje v Koste (večdnevna kulturno etnološka prireditev), kulinarčni prireditvi Kostelsko šišilo in tekmovanje v kuhanju kostelskega čužpajza (karkoli je že to) ter kolesarski maraton Costella. V občini imajo svoj uradni list (!) in občinsko glasilo Obzeranje v Koste. Imajo svoje narečje, nošo in običaje. Imajo pobratene občine (Punat na Hrvaškem), društvo žena, društvo upokojencev, zvezo borcev, športno društvo, tamburaško skupino in – se razume – prostovoljno gasilsko društvo.

Vse to z manj kot 650 prebivalci. Toda majhno število prebivalcev pomeni tudi, da občina finančno ni zmožna obnoviti gradu Kostel. Slikoviti grad bi bil lahko pomemben vzvod za realizacijo občinske turistične strategije. Lastništvo gradu je lani država prenesla na občino, a obnova bi stala sedem milijonov evrov. Zanimivo bo videti, če bo občina znala pridobiti evropski denar za ta projekt.

ANALIZA PRORAČUNA

- Trajnostni indeks 2015: 77,08 (1. mesto v regiji, 1. mesto v Sloveniji)
- Delež »zelenega proračuna« (2009 – 2017): 4,9 odstotka □